

SOMMARSET OG KISTHOLMBUKTA

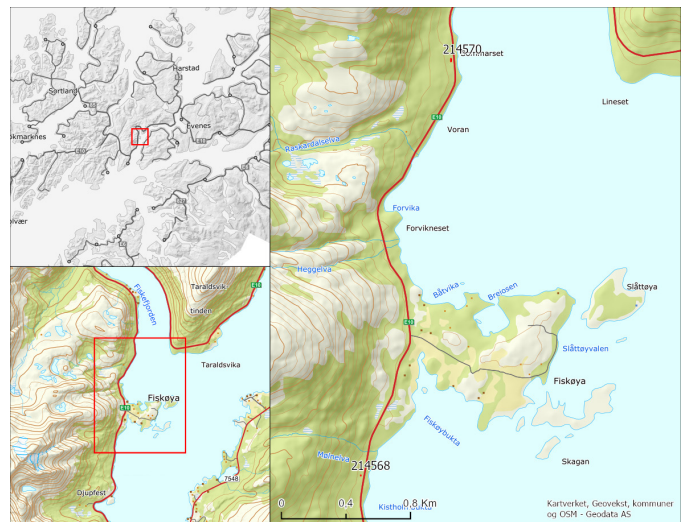
AVSKREVNE LOKALITETER

av Tor-Ketil Krokmyrdal og Janne Oppvang

Kommune og fylke	Lødingen, Nordland
Askeladden ID	214568 og 214570
Museumsnummer	-
Kulturminnetype/ strukturer	Avskrevet
Utgravningsleder	Ingar Olsborg Figenschau
Feltledere	Silje Ivertsvik og Sjoerd van Riel (GIS)
Feltmannskap	1 person
Tidsrom	14.07 - 16.07 og 28.07 - 30.07.21
Dagsverk i felt	12 dv
Metode	Maskinell avtorving
Avtorvet areal	Kistholmbukta: 137 m ² , Sommeriset: 71,7 m ²
Dv med maskin	6 dv på hver lokalitet.
Utgravd areal (fordelt på lag)	0
Utgravd volum	0
Volum pr dagsverk	0
Hoh.	14 og 10 m
Funn	Ingen
C14-dateringer	Ingen
Datering	Ingen

BAKGRUNNEN FOR UNDERSØKELSENE

Kistholmbukta (id 214568) og Sommeriset (id 214570) er begge lokaliteter som ble registrert av Sametinget i 2015 og var tolket som en eller flere syllsteinstuffer i utmark med gjengrodd og kupert terreng. Kistholmbukta var registrert som en enkelt syllsteinstuft i østvendt svakt skrånende helling, og ca 20 m vest for E10. Tufta beskrives som 5,4 x 4,6 m orientert med lengste mål langs nord-sør akse, ryddet flate med kantsteiner. Også Sommeriset ble registrert i østvendt skrånende terreng, ca 20 m vest for E10, med et lite bekkefar sør for kulturminnene. Lokaliteten beskrives som to syllsteinstuffer, den ene er rektangulær på 8 x 3 m, den andre mer kvadratisk i formen og 3 x 4 m. Den største ligger orientert nord-sør og det er ca 7 m mellom de to. Begge tuftene beskrives som steinsatt.

Figur 1 Lokalisering Kistholmbukta, id 214568 og Sommeriset, id 214570.

De registrerte kulturminnene bør sees i sammenheng med de andresamiske bosettingene rundt Fiskefjorden, som antas å være en viktig sjøsamisk ressursbase særlig i sommerhalvåret, med sommer fiske og setring. De skriftlige kilden viser til at Fiskefjorden har vært et viktig finnsete område fra 1600-tallet. Bosettinga sees i sammenheng med sesongvis resursstilpassing i sommersesongen av sjøsamene der Fiskefjorden trolig har vært en finnerydning kjent i kildene fra 1600-tallet.

Lokalitetene ble befart i flere omganger av prosjektledelsen allerede sommeren 2020 for å gjøre mer nøyaktige innmålinger, ingen av tuftene ble da gjenfunnet. Ved starten på sesongen 2021 ble Sametinget invitert med på en ny befaring og heller ikke da ble de registrerte tuftene gjenfunnet. Kulturminnene var beskrevet i detalj i registreringsrapporten, og undersøkelsen ble likevel gjennomført, men i en avkortet variant i forhold til tid og mannskap.

BELIGGENHET

Lokalitetene ligger med et par kilometers avstand på hver sin side av Fiskøya, omtrent 10-13 km nord-nordøst for Lødingen og ca. 21-23 km sørvest for Tjeldsundbru (Figur 1). Begge lokalitetene ligger i ett område med relativt

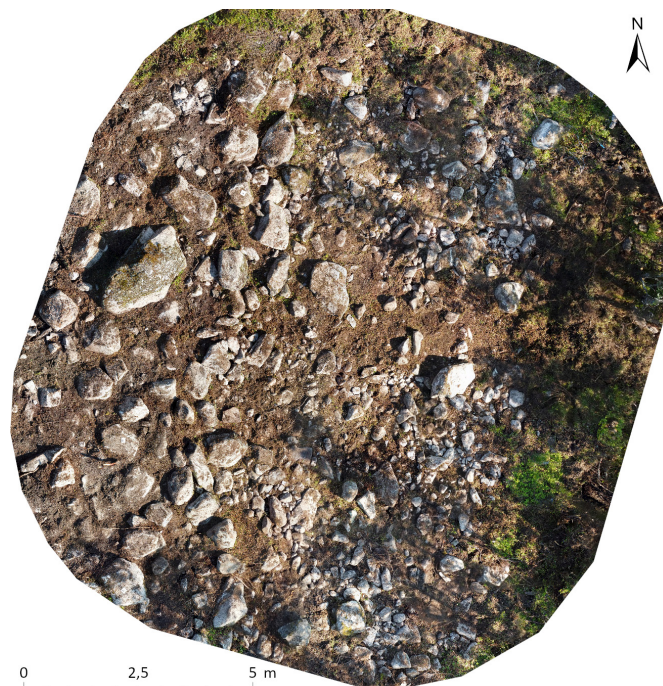
Figur 2 Avtorvet område på Sommerset

stigende terreng med ur og berg og fjell, bevest med bjørkeskog opp til snaufjellet. Den lokale topografien i området preges av overganger mellom fjell, li og sjø, relativt jevnt stigende opp mot snaufjell, uten noen store strandterrasser.

MÅLSETTING

På Kistholmbukta var målet å dokumentere og se nærmere på forholdene mellom vegg, boflate i tufta og utenforliggende områder. Relasjonene mellom disse, men også relasjoner mellom tilhørende område utenfor tuften, vil være viktig. Dette for å påvise og dokumentere ulike aktivitetsområder, gjenstandsfunn og strukturtyper som kan være med på å belyse organisering, aktivitet, men også kronologisk og funksjonell variasjon.

For Sommerset var fokuset på hvilken rolle/funksjon Sommerset har hatt, og om man knytte ulike funksjoner og dateringer til de to ulike tuftene. Et særlig fokus skulle være på å undersøke relasjonen mellom tuftene og utendørs aktivitetsspor, og kun halvparten av tuftenes indre flate. Inngangsparti og rominndeling skulle omfattes av de utvalgte områdene til utgraving.

Figur 3 Avtorvet område på Kistholmbukta

OBSERVASJONER OG RESULTATER

Begge lokalitetene ble avtorvet i sin helhet og rensert opp, deretter grundig befart både i plan og med noen profiler. Da det heller ikke etter opprensing kom frem noen spor etter kulturminner ble lokalitetene avkreftet som natur (Figur 2 og Figur 3).

TOLKNING

Både Kistholmbukta og Sommerset må ansees som avklarte områder uten sport etter kulturminner.

Om det har vært en feilregistrering, eller en feil i koordinatene som ble oppgitt, vet vi ikke. Det ble lett etter kulturminner i et større område rundt lokalitetene uten at dette heller gav noen resultat.